

POMURSKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA POMURJE

Leto VIII. — Štev. 11

Murska Sobota, 15. marca 1956

Cena din 10.—

Dvoje važnih vprašanj - predlog novega proračuna in problemi kmetijsko-gospodarskih šol na seji okrajnega sveta za šolstvo

Sprejeli so predlog proračuna za leto 1956 — Za štipendije bi naj bilo po predlogu na razpolago 8 milijonov — Za nabavo učil: 2 milijona — Za vzdrževanje popolne gimnazije bo prispevala družba okoli 12 milijonov — Potrebna je temeljita reforma kmetijsko-gospodarskih šol — Ne samo teoretični, temveč tudi praktični del pouka — Nezdrave razmere na kmetijski šoli v Podgradju.

Svet za šolstvo okraja Murska Sobota je na svoji zadnji seji sprejel predlog proračuna za tekoče leto. Podlaga za sestavo proračuna je bila lanskoletna realizacija, se pravi, da novi proračun ne more biti višji od lanskega, razen tistih dodatkov, ki jih dovoljujejo oziroma predpisujejo zakonski predpisi, to so: razlika pri plačah, 10% fond za stanovanja in seveda vsote za ustanove, ki lansko leto še niso bile v proračunu. Novi predlog je torej za okoli 9 milijonov višji od lanskega proračuna, ki je znašal nekaj manj kakor 50 milijonov dinarjev.

Člani Sveta so v večurni debati podrobno pretresli novi predlog in

posamezne postavke za tečaje, štipendije, razne seminarje, podpore za znanstvene knjige, študentskim in dijaškim organizacijam, za nabavo učil in načrtov za šole, nato pa še za ustanove, ki so pod kompetenco tega sveta (gimnazijo, ekonomsko srednjo šolo, glasbeno šolo, za obe kmetijski šoli v Rakičanu in Podgradju ter za vzgajališče v Veržeju). Tako pri sestavi, kakor tudi pri obravnavanju predloga za novi proračun je članje Sveta vodila zavest, da je treba čim bolj štediti in so zato povsod postavili realne številke.

Na isti seji je Svet za šolstvo obravnaval tudi problem kmetijsko-gospodarskih šol v okraju, ki je ponekod zelo pereč in ga je treba rešiti celo z načelnega stališča. Stanje je na nekaterih šolah prav nezdravno. Pouk je mnogo preveč teoretičen, praktične vzgoje pa ni skoraj nikjer. Praktični del pouka pa je seveda odvisen od kmetijskih objektov, ki jih šole po večini nimajo. Celotno na obeh dveletnih kmetijskih šolah je stanje v tem pogledu slabo. V Podgradju ovirajo delo tudi osebne razprtije med upravnikom šole in kmetijskim sestvom. Prejšnji direktor je podal ostavko in dobiti bo treba novega, kajti sedanje stanje kvarno vpliva tako na gojence kakor tudi na okolico.

Prispevek k razpravi o šolstvu

Reformirana šola s šolskimi delavnicami

Pomurje ni samo prvo, ki je začelo zbirati podatke za regionalni plan, marveč je tudi med prvimi, ki je dalo pobudo za posvetovanje, na katerem so med drugim razpravljali o šolski delavnici v okviru reformirane šole. To posvetovanje je bilo, kakor znano, 18. decembra 1955, leta v Slatini Radenci. O univerzalni šolski delavnici je poročal prof. Blažević, tajnik Elektrotehničnega društva LRS podružnica Maribor. Posvetovanja pa sta se med drugimi udeležila tudi tov. Milko Goršič, član Izvršnega sveta LR Slovenije in tov. Franc Kimovec — Ziga, organizacijski sekretar Glavnega odbora SZDL in član zvezne podkomisije za reformo šolstva. Glede vloge šolske delavnice so na posvetovanju v Radenci prisli do podobnih zaključkov, kakor jih je sprejela zvezna podkomisija za šolsko reformo, ki je v dneih od 1. do 3. marca 1956 pod predsedstvom dr. Miloša Zanka zasedala v Ljubljani. Tudi po mnenju zvezne podkomisije naj šolske delavnice prispevajo k temu, da se bodo učenci lažje usposabljali za poklice in se znašli v vsakodnevem življenju. Reformirana šola bo morala učence med drugim seznaniti z osnovnimi načeli organizacije proizvodnje, v delavnicah pa jim bo morala posredovati tudi osnove delovanja in uporabe orodja, kakor tudi enostavnih naprav in strojev, ki so v sodobni proizvodnji in pri vsakodnevni uporabi najbolj razširjeni. Na področjih, kjer ni industrije, kakor je to povsod v Pomurju z izjemo Lendave, deloma Ljutomer, Murske Sote in Gornje Radgone, se bodo učenci le v šolskih delavnicah naučili, kako se uporabljajo enostavni stroji in orodje.

Pravilno so poudarili na seji zvezne podkomisije za reformo šolstva, da cilj političnega izobraževanja ni samo v tem, da bi si učenci pridobili osnove politične izobrazbe, marveč mora nov način vzgoje prispevati tudi k vsestranskemu razvoju učencev ter jih uvajati tudi v praktično delo. Takšen način vzgoje ne bo vzbujal pri učencih samo zanimanja za večje teoretično znanje in ustvarjalno delo, temveč bo razvijal tudi razumevanje in pravičen odnos do proizvodnje, navajal jih bo dalje k temu, da bodo delo bolj cenili. Tako se bodo tudi podeželski učenci, otroci sedaj še zasebnih kmečkih proizvajalcev, usposabljali za skupno delo ter si pridobili smisel za organiziranost, načrtnost in sistematičnost.

Težje vprašanje je, kako pouk tehničnega izobraževanja vsebinsko in metodično prilagoditi starosti učencev v osmih letih obveznega šolanja. Pouk tehničnega izobraževanja bo moral biti sestavni del ostalega vzgojno-izobraževalnega dela. V tem oziru predlagajo, da bi v prvih petih letih vodil pouk tehničnega izobraževanja razredni učitelj po dve uri na teden, v treh najvišjih razredih osemletke pa bi vodil ta pouk štiri ure na teden učitelj s posebno kvalifikacijo v delavnici za ročno obdelavo lesa in kovin s skupino dvajset do največ petindvajset učencev. Učenci nižjih razredov pa bi imeli pouk tehničnega izobraževanja kar v učil-

Svet je bil mnenja, da naj komisija za kmetijsko šolstvo izdela analizo stanja kmetijskih šol, na podlagi katere je treba spremeniti metodo pouka na šolah. Svetu za gospodarstvo pa predlagati, naj dodeli potrebne kmetijske objekte posameznim šolam, oziroma da uredi sedanje odnose med šolami in sestvi, da bodo postali znosni, kar bo samo koristilo napredku šol in kmetijstvu v okraju sploh.

-S.

Regionalni načrt Pomurja že dobiva življenjsko osnovo

Nemogoče si je danes zamisliti gospodarski in splošno-družbeni razvoj nekega določenegega področja brez vsestranskega študija razmer in sedanosti. Nesistematični razvoj ne more roditi takih uspehov in v tako kratkem času kot razvoj, ki temelji na pravih, vsestransko obravnavanih izsledkih. Potrebo po regionalnem načrtu Pomurja so narekivale predvsem gospodarsko-politične razmere v preteklosti, ki so udarile naši pokrajini pečat zaostalosti. Z regionalnim načrtom nam bo uspelo v marsikaterem oziru dohiti ostale, vsestransko bolj razvite predele naše države. Načrt sam, pa tudi uresničevanje načrta, terja precejšnja sredstva, toda prav ta sredstva bodo ustvarila že čez nekaj let popolnoma drugačno sliko Pomurja kot je bila kdajkoli poprej. O regionalnem načrtu smo v našem listu že večkrat obširno pisali, tokrat pa seznanjamo bralce z nekaterimi doslejšnjimi izsledki in delom raznih organov tega načrta.

Posamezne komisije, ki pripravljajo regionalni načrt Pomurja, so v lanskem letu zbrale precej gradiva in izdelale nekaj podrobnih kartografskih osnutkov, ki so potrebni za nadaljnje delo.

Geografska komisija je izdelala na osnovi zbranega statističnega gradiva posamezne kartograme o površinskih kategorijah, karte gibanja in gostote prebivalstva ter karte prebivalstva po gospodarski dejavnosti. Razen tega je proučila geografska komisija razvoj zemljiškoposestne strukture od leta 1860 in to po podatkih katastrskega urada v M. Soboti. Proučili so razmere v k. o. Bodonci, Polana, Markišavci, Lipovci in Bratonci.

Letos bo izdelala geografska komisija na podlagi zbranih statističnih podatkov in kart ustrezna pojasnila in prikazala probleme, ki izvirajo iz določenega razdobja in določenih razmer. Tudi letos bo

geografska komisija nadaljevala s proučevanjem zemljiškoposestne strukture nekaterih katastrskih občin na levem in desnem bregu Mure.

Geološka komisija je lani izdelala geološko karto severnega dela Prekmurja ter nekaterih odsekov na desnem bregu Mure. Letos namerava izdelati geološko karto celotnega Pomurja.

Vodne razmere odločilno vplivajo na razvoj kmetijstva, zato ima vodno — gospodarska komisija zelo

važno nalogo: prikazati sedanje stanje vodnih razmer, istočasno pa nakazati najbolj umestno ureditev vodno gospodarskega sistema v našem okraju. Komisija je že izdelala regulacijski osnutek Ščavniške doline, razen tega pa dela dokončne projekte razbremenilnika Ledava — Mura. V Prekmurju so uredili 592 opazovalnih vodnjakov in provizornih vodomerov, na katerih kontrolirajo stanje podtalne vode. Tudi v Ščavniški dolini je 152 opazovalnih vodnjakov in provizornih vodomerov.

Za ugotavljanje podnebni prilik so uredili na Cerkevniku novo meteorološko postajo. Ostalih, sicer predvidenih postaj, doslej niso mogli organizirati zaradi pomanjkanja deviz, ki so potrebne za nakup merilnih naprav. Letošnji načrt dela geografske komisije predvideva tudi ureditev laboratorija v G. Radgoni. Namen tega laboratorija je proučevanje kalnosti Mure. (Nadaljevanje na 2. strani)

V RADGONSKI OBČINI

precej gospodarskih problemov ki čakajo ustrezne rešitve

Slatinskemu podjetju v Boračevi bo treba oskrbeti načrte za razširitev obrata, pekarini v Radgoni pa omogočiti dograditev nove krožne peči, ki bo znatno povečala storilnost opekarne. Prav tako bo treba spremeniti mizarsko delavnico v Apačah v večje industrijsko podjetje, tako so sklenili odborniki Ob LO G. Radgona na eni izmed zadnjih sej.

Pri obravnavanju gozdarske službe in varovanja gozdov so nekateri odborniki predlagali, naj bi zasadili čim več topolov. Posebno vlažna zemljišča ob Muri so primerna za tako pogozdovanje. Vzpooredno s pogozdovanjem bo treba misliti tudi na sajenje medonosnega drevoja in rastlin, kar bo omogočilo čebelarjem večji pridelek medu. Kmetijske zadruge radgonske občine, ki jih čebeloreja vse

premalo zanima, bodo morale oskrbeti boljše ajdino seme.

Letos bo treba urediti v Radgoni vodovod in tlakovati cesto v Radenci. Ker je Radgona v neposredni bližini Radenci, ki postajajo iz leta v leto bolj privlačno turistično središče Pomurja, bodo morali v Radgoni pričeti z graditvijo sodobnega hotela in večje stanovanjske stavbe.

V Radgoni je občutno pomanjkanje obrtnih delavnic. To je mogoče občutiti predvsem pri ključavničarskih, čevljarskih, kleparskih in sodarskih storitvah. Občinski ljudski odbor bo moral ustanoviti nekaj takih delavnic.

V letošnjem letu čaka občinske odbornike precej dela, saj so sklenili na tej seji, da bodo odborniki obiskovali vse zbere volivcev, sodelovali pri delu kmetijskih zadrug in v SZDL. Le na tak način bo mogoče uresničiti vse sklepe občinskega ljudskega odbora. Posamezni odborniki bodo govorili na zborih volivcev o nameravani šolski reformi. Skupno s klubom poslancev pa bodo odborniki skrbeli za samoizobraževanje.

Razen o gospodarskih razstavi, ki bo pokazala prizadevanje radgonskih občanov v vseh gospodarskih panogah, so razpravljali na tej seji o občinskem kulturnem tednu in še o nekaterih drugih stvareh.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 16. do 25. marca:

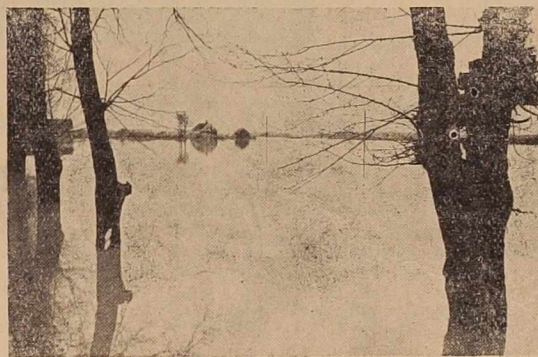
V tem tednu bo še zelo hladno, v jasnih nočeh ostrejši mraz. V prihodnjem tednu bo topleje, ponoči pa še dalje mraz.

Ob zaključku tega tedna in v drugi polovici prihodnjega tedna kratkotrajna poslabšanja vremena, oziroma manjše padavine. V ostalem suho, jasno vreme. — Napoveduje V. M.

Golob pismonoša pristal v Črešnjevcih

Pred nekaj dnevi se je ustavil pri Francu Skofu v Črešnjevcih poštni golob. Omenjen je to javil Ornitološkemu zavodu v Zagrebu, ki je po opisu prstana, ki ga nosi golob, ugotovil, da pripada Zvezi madžarskih gojiteljev poštnih golobov. Tujec se prav dobro počuti med domačimi vrstniki in ga bo moral sedanji lastnik vrniti najbrž po pošti.

Voda, voda...
to je grozljivo
ultimat, ki zajame
Pomurje, kadar
Mura in njeni
pritoki
prestopijo svoje
bregove. Kako
ukrotiti vode,
jih primorati,
da bodo vedno
ostale v svojih
koritih — tudi
na to mora dati
odgovor
regionalni načrt.

Občni zbori družbenih organizacij in društev v Veržeju

Občni zbori družbenih organizacij v Veržeju so bili letos precej pozni. Tako je bil šele pred kratkim zadnji, in sicer občni zbor Zveze borcev. Drži pa, da so bili letošnji občni zbori v primerjavi z lanskoletnimi mnogo boljše, bolj bogati po

nica brez posebne opreme, delovni prostor za učenje pa bi opremili z gospodinjstvi tehničnimi pripomočki.

Toliko o tehnični vzgoji v osemletni šoli v smislu predlogov zvezne podkomisije za reformo šolstva, ki so dani, kakor šolska reforma v celoti, v najširšo diskusijo. Gotovo bo diskusija plodna tudi v Pomurju, kjer je šolstvo bilo že doslej velika skrb pristojnega sveta pri OLO v Murski Soboti, šolskih odborov, množičnih organizacij in posameznih vzgojiteljev.

Ivan Kreft

vsebinski in zaključkih. Pri gasilcih in Rdečem križu so razčistili tudi vsa nesoglasja med upravnimi odbori in člani.

Dober občni zbor je imelo prosvetno društvo. Najbolj delaven je bil vsekakor pevski zbor, ki je nastopil lani 9-krat in imel dva samostojna koncerta. V knjižnici je zabeležen povpreček 61 knjig na posameznega bralca. Bralcev je 57. Letos bodo poskušali pritegniti v knjižnico več ljudi. Seveda si bodo morali omisliti nekoliko boljše prostore za knjižnico. Prosvetno društvo ima naročenih tudi več revij in časopisov, ki bi se jih lahko bralci posluževali, če bi bili v knjižnici primerni prostori za branje. Kljub ob-

sežnosti zadrúžnega doma so stisnili knjižnico v najmanjši prostor.

Ker je telovadno društvo Partizan med letom pridno delalo, je bilo mogoče na občnem zboru o marsičem razpravljati. Pet nastopov doma, republiški zlet v Kopru in Celju, letos pa še večja razgibanost v vseh telovadnih panogah, to je značilno za člane veržejskega Partizana.

Kot zadnji je bil občni zbor Zveze borcev. Na občnem zboru so izvolili poseben odbor, ki bo skušal uresničiti sklep občnega zbora: postaviti spomenik padlim borcem NOB in žrtvam fašizma. -ar

V LJUTOMERSKI OBČINI RAZPRAVLJAJO o novih davčnih določilih

V zvezi z gospodarskim ukrepom Zveznega izvršnega sveta o vpeljavi novih taks na prevozna sredstva, delovno živino, nekatere kmetijske stroje in hibridne vinograde, so se pojavile na območju Ljutomerske občine različne razlage, ki niso imele nobene realne osnove. Osnovne organizacije SZDL niso sklicevale množičnih sestankov, na katerih bi obravnavali novi način plačevanja davka na imovino. Zato je sklical Občinski odbor SZDL Ljutomer sektorska posvetovanja vseh odborov SZDL in članov ZKS. Taka posvetovanja so bila v Ljutomeru, Križevcih, Veržuju, na Razkrižju, v Cezanjevcih in Radoslavcih.

Na posvetovanjih so ugotovili, da člani SZDL niso upoštevali predvsem povečanih dohodkov kmečkega prebivalstva. Nekateri so bili prepričani, da bodo služile nove

takse predvsem za kritje proračunskih potreb. O formiranju skladov, katerih sredstva se bodo vračala v kmetijstvo, so bili odborniki zelo slabo poučeni. Po temeljitih razpravah na posvetovanjih, ki so bila zelo dobro obiskana, so zborovalci razčistili vsa nejasna vprašanja v zvezi z obdavčitvijo. Letošnji predvideni proračunski izdatki Ljutomerske občine za kmetijstvo znašajo 155 milijonov dinarjev, dohodki iz davka v kmetijstvu pa bodo zna-

šali samo 65 milijonov dinarjev. Ostali del izdatkov za kmetijstvo bo treba kriti z dohodki iz drugih virov. Po mnenju udeležencev je pravilno, da se iz taks formirajo skladi, katerih sredstva bodo služila izključno za izboljšanje kmetijstva. V teh dneh že sklicujejo posamezni vaški odbori SZDL množične sestanke, na katerih bodo razpravljali z volivci o pomenu novih gospodarskih določil.

Nase kmečke žene se uveljavljajo v javnem življenju. Na sliki: Posvetovanje (nedavno) žena — združnic o M. Soboti.

Regionalni načrt Pomurja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Okrajni ljudski odbor v M. Soboti bo zbiral predloge državnih posestev in kmetijskih zadrug o najnujnejših izsuševalnih delih posameznih površin. Melioracije bodo izvedle kmetijske zadruge in posestva; izsuševalna področja bodo služila kot poskusni objekti. Tudi predeli, ki so izpostavljeni premočnemu delovanju vode, pridejo letos v poštev; med drugim pa bo izdelala komisija posebna navodila in predloge za rajonizacijo določenih rastlin. Od 12 tisoč hektarjev, predvidenih za rajonizacijo, bodo rajonizirali letos približno 4 tisoč hektarjev in to predvsem na Gorickem, v Lendavskih gorah in v delu Slovenskih goric. Vzporedno z rajonizacijo bo komisija tudi proučevala sestavo tal in izdelala v tem smislu podrobne analize posameznih zemljišč. Z jemanjem vzorcev zemlje bodo pričeli tudi v Ščavnici dolini kjer bodo določili primerne predele za sajenje kanadskega topola in medonosnega drevja. Vsa ta dela bo letos opravljala geografska komisija skupno s člani Društva kmet. inženirjev in tehnikov v M. Soboti. Tako sodelovanje se je pokazalo zelo uspešno že lani, saj so zbrali člani društva precej gradiva, ki je bilo potrebno za uspešno delo komisije.

Prometne razmere v Pomurju so neodločljiva nujnost, zato se ukvarja s tem problemom posebna komisija, ki je izdelala nekaj osnutkov za novo prometno omrežje, prav tako pa je obravnavala modernizacijo že obstoječega cestnega in poštnega omrežja.

O delu zdravstvene komisije, ki je organizirala obširne ankete o zdravstvu naših ljudi, bomo poročali ob drugi priliki.

-jm

GRIPA - PRVI GOST ZA HUDO ZIMO

Povpraševal sem tu, povpraševal tam, povsod isti odgovor: gripa, gripa. V soboški ambulanti imajo dnevno po 95% bolnikov, ki kažejo več ali manj iste bolezenske znake. — Gripa — pravijo zdravniki, odrejajo zdravlila in dajejo bolnikom potrebna navodila. Podoba je, da je obiskala gripa tokrat predvsem šolsko mladino. Na šoli v Cankovi je obolelo celo 80 odstotkov otrok. Tudi v osnovni šoli v M. Soboti je vedno več primerov obolenj za gripo, predvsem v nižjih razredih.

Zanimivo je, da je gripa razširjena v teh dneh predvsem v soboškem okolišju, dočim je v Ljutomeru in Gornji Radgoni že pričela pojemat. Dobro, da so skoraj vsi primeri bolj lahkega značaja. Tu in tam so se pojavile tudi komplikacije, največ pljučnica.

Kaj pravijo o gripji zdravniki. To neprijetno bolezen povzročajo posebni virusi, ki se pod ugodnimi pogoji hitro množijo. Viruse prenašamo s kašljanjem in kihanjem. Proti nalezjenju še ne poznamo pravega zaščitnega zdravila. Nekateri bolniki trdijo, da pomaga, če nje- mo žganje, vendar so take trditve zelo dvomljive. Se posebej pri možganski obliki gripe, ko čutimo močan glavobol, si z alkoholom stanje lahko samo še poslabšamo. Bolezen izbruhne navadno že po nekaj urah, lahko pa tudi šele čez nekaj dni. Lahko nam dela bolezen čisto majhne težave, gotove živčne posledice pa nastopijo šele pozneje, v nekaterih slučajih čez nekaj dni. Gripi se lahko pridružijo druge bolezni: pljučnica, vnetje pljučne mreže, vnetje ušesa, obraznih votlin itd. Bolnik lahko čuti hude težave, ne da bi imel povečano vročino, nogošče pa se pojava vročina do 39 stopinj in traja dva do tri, večkrat tudi več dni.

Gripa se pojavlja v najrazličnejših oblikah: kataralna, z vnetjem žrela, mandljev, dihalnega ocveta, očesnih sluznic, nosnih sluznic ali črevesno obliko z driskami in bruhanjem, revmatično z bolj ali

manj močnimi bolečinami v sklepnih mišicah, možgansko z močno migreno, bolečinami v živcih in bledežem. Vsem oblikam skupna pa je velika utrujenost. Bolnik se v postelji počuti neprimerno bolje kot zunaj, zato moramo paziti, da ne vstanemo prehitro: bolje je ležati dva dni predolgo, kot en dan premalo.

Upajmo, da bo ta zadnja zimska nevesočnost kmalu pri kraju. To je seveda v veliki meri odvisno od vremena.

-jm

Tovariš urednik!

Vem sicer, da Vaš časopis objavlja predvsem stvari, ki se tičejo kulturnega in prosvetnega življenja Vašega okraja, kar je popolnoma pravilno. Kljub temu pa sodim, da bi ne bilo napak, če bi od časa do časa napisali tudi kaj o kulturnem prizadevanju drugod po Sloveniji in morda celo po svetu. To bi prav gotovo koristilo razgledanosti Vaših bralcev, za katere vem, da nekateri nimajo naročenega drugega časopisa razen Vašega. Naša dva okraja sta si sosednja, imata tudi nekatere podobne kulturno-prosvetne probleme, zato sem bil mnenja, da bi ne bilo slabo, če Vam pošljem od časa do časa kakšno kulturno poročilo o delu v našem okraju, še posebej o delu v našem glavnem mestu Ptujju. Seveda sem istosčasno tudi prepričan, da bi lahko oz. celo moral podobno stališče podpirati in zastopati tudi naš časopis »Ptujski tednik«. To moje prvo kulturno pismo iz Ptujja naj bo torej hkrati tudi sugestija zanj.

Najprej moram ugotoviti, da se je kulturno življenje v našem mestu v zadnjem času izboljšalo. Tako v kvantiteti, kakor tudi v kvaliteti. Seveda še ni tisto, kar bi si želeli, da bi naj bilo. Nekaj besed o našem gledališču. Gotovo ste že zasledili, kaj in koliko so v letošnji sezoni igrali v ptujskem gledališču.

Pokrajinski muzej v M. Soboti bo, ko bo popolnoma urejen, pomembna kulturno-znanstvena ustanova, v kateri se bodo radi ustavljali vsi, ki jih bo zanimala naša preteklost. Na sliki: Urejevanje prostorov muzeja v soboškem gradu.

KULTURNO PISMO IZ PTUJA

Ne bi želel naštevati vsega. Samo kratka ugotovitev: prevladovala so komedije in to komedije, ki so bile prvič izvedene na ptujskem odru, nekaj pa je bilo takih, ki so jih igrali v Ptujju celo prvič v Jugoslaviji. Sem je treba šteti tudi zadnjo uprizoritev, italijansko komedijo Peppina de Filippa »Ni res, pa le verjamem«. Lahkotna, nezahtevna stvar, še kar dobro odigrana in tudi solidno zrežirana. (K. g. je režiral Jože Tiran.) Splošen vtis ugoden. In še ena pripomba k celotnemu repertoarju v letošnji sezoni: živ in nov, vendar nekoliko preveč komedijski, sicer pa v glavnem dobro prednašan. Za končno sodbo o letošnji sezoni pa je treba seveda še počakati do konca sezone.

Za Ptuj je značilno živahno glasbeno življenje, toda o tem Vam ne morem mnogo pisati, ker ga v zadnjem času ni bilo. Pač pa se je razmahnilo likovno življenje, s katerim se v Ptujju ne moremo preveč hvallati, da ga imamo na pretek. Tu mislim zlasti likovne razstave. Prav sedaj razstavlja 54 likovnih umetnikov v Mestnem muzeju svoja dela, med katerimi so zastopana olja, srafike in plastike. Mislim, da bi bilo odpeč govoriti o posameznih delih in tudi prostora je premalo. Treba je predvsem pozdraviti iniciativo Umetniške zadruge v Ljubljani, ki se je odločila, v bodoče prirejati

potujoče razstave v oseh večjih krajih Slovenije. To je prva taka razstava in zadoletljiva smo, da se je prireditelj odločil prav za Ptuj, kljub temu, da prostori v Mestnem muzeju niso najbolj primerni za razstave. Razveseljivo je tudi dejstvo, da si jo je ogledalo že precejšnje število ljudi, zlasti šole, pa tudi nekatere sindikalne organizacije so organizirale skupinske obiske. Za likovno vzgojo našega občinstva so take razstave velikega pomena. Še bolj razveseljivo pa je to (zlasti za umetnike), da so se nekatera podjetja in ustanove odločile odkupiti nekatera dela. S tem so pokazala res lep in pravi kulturni odnos.

Pa še eno razstavo imamo sedaj v Ptujju. Vladislav Ceganar razstavlja svoje akvarele (22). Tu je treba zapisati, da Ceganar ni poklicni slikar in da bi bilo torej treba s tega vidika ocenjevati njegova dela. Res, manjka mu tehnike, tudi barve so preneč enolične brez odtenkov in podobnih slikarskih fines. Sodim pa, da pomeni razstava kljub temu uspeh za razstavljalca — amaterja. To kaže tudi zinahen obisk in nekatera prodana dela.

Tako. S tem zaključujem to moje kulturno pismo. Če se Vam zdi, ga objavite, če ne, pa ne. Ne bom se jezil na Vas.

Lepo Vas pozdravlja

Mirko Strehar

Gostinci o samoupravljanju in turizmu v naših krajih

Pred kratkim je bil v Murski Soboti letni občini zbor Okrajne gostinske zbornice. Občnega zbora se je udeležilo 100 delegatov med njimi kot gostje: tajnik republiške Gostinske zbornice Ivan Jernejčič, predsednik Sveta za gospodarstvo pri OLO Rado Pušenjak in predsednik Turističnega društva prof. Hegediš.

Gostinska zbornica je lani skrbela predvsem za to, da se izboljša poslovanje in uredijo posamezni lokali. Zbornica je omogočila šolanje v gostinski šoli v Ljubljani dvajsetim vajencem gostinske stroke, nekaj gostinskih delavcev pa je opravilo strokovne izpite.

Delegati so na občnem zboru grajali predvsem primere, ko dajejo v nekaterih gostinskih obratih alkoholne pijače že močno vinjenim ljudem, med katerimi so po-

gostokrat tudi taki, ki brezvestno zapravljajo denar na škodo svoje družine. V takih primerih gostinski obrat ne sme gledati samo na dobiček. Podobni primeri so tudi primeri točenja alkoholnih pijač pri privatnikih, kar vpliva na promet pri ostalih gostiščih, skupnost pa je prikrajšana za družbene dajatve.

Letos bo treba v našem gostinstvu skrbeti predvsem za dve stvari: utrditi samoupravljanje in z dobro postrežbo uveljaviti turizem v naših krajih.

Ta teden ob robu

Saj ne vemo, če kaj delate...

Naj zažnem tako kakor se začno navadno pravljice. Nekje in nekdo nam je rekel, da nam ne morejo pomagati, ker ničesar ne vedo o delu kluba — ali z drugimi besedami: Kaj bi vam pomagali, ko pa nikjer ničesar ne pokažete, ne naredite. (Oh, kaj bi le bilo, če ljudje izgovorov ne bi poznali?)

Grenki so očitki, posebno pa še takrat, ko jih moramo, hote ali ne hote, po krivem sprejeti — »požretili«. Toda starejši ljudje pogosto pravijo mlajšim, da bodo morali v življenju še marsikaj grenkega »požretili«, pa četudi po krivem. — Seveda, tudi tako se zgodi. Tudi nam se je (menim), ko nam je Nekdo očital prej omenjeno stvar. (Oprostite moji »skrivnosti« — naj ostane »junak« anonimen, ker s člankom nočem polemike — dogodek sam je bil namreč povod, da sem začel pisati pričujoči članek in ga zato tudi omenjam.)

Za kaj pravzaprav gre? Marsikdo si po delu išče, kar je povsem razumljivo in pravilno, zabave in razvedrila. Kaj si je torej mladi študentje ne bi v domačem kraju, z domačimi ljudmi! Tudi letos smo pripravili akademski ples z brucovanjem v M. Soboti. Zakaj še doma ne bi pokazali »krsta« študentov — brucovanja, ko ga pa ljudje po naših univerzitetnih mestih tako toplo pozdravljajo vsako leto, znova in znova. Malo plesa, malo zabave in smeha — tako so sklenili študentje obeh klubov — prekmurskega in prileškega. Ker pa smo imeli za to izvedbo premalo sredstev (komu ni znana rana študenta — prazen možnjček), smo prosili za pomoč tam, kjer smo menili, da je možna. Eni, ki so lahko, so nam pomagali, drugi pa niso. K slednjim spada tudi naš Nekdo. Ki nam ni pomagal samo zaradi teza, ker o našem delu ni ničesar slišal...

Študentje, člani tega kluba, študiramo v Ljubljani, nekateri pa tudi na zagrebški Univerzi. Vendar so člani našega kluba tudi taki, ki niso več študentje, ampak so svoj študij že končali — ti so častni člani KPA. Vseh skupaj nas je okrog stopetdeset (nedvomno so tudi taki, ki so neaktivni, kakor so, žal lahko trdim, skoraj vsepovsod). Kaj delamo poleg učenja še? Sestajamo se enkrat mesečno ali, po potrebi, tudi večkrat. Skupno s Prileškim študentskim klubom organiziramo predavanja. Predavajo navadno ljudje — strokovnjaki, ki jih sami povabimo (največkrat so iz Pomurja), ali pa kdo izmed nas. Teme predavanj so tudi različne in pestre: o zunanji politiki Jugoslavije, o gospodarstvu, o regionalnem planu itd. Člani predavajo tudi doma v okviru Ljudske univerze. Dramatska sekcija nastopa s svojim programom po prekmurskih vaseh — pevski zbor pa prireja glasbene večere. Povsod po vaseh nas ljudje radi obiščejo, zato se radi vračamo nazaj v novonastudiran program. Pevski zbor KPA je posnel že tudi nekaj narodnih pesmi na magnetofonski trak v studiju Radia Ljubljana. Člani kluba so tudi nabrali precejšnje število knjig v Ljubljani za Stubijsko knjižnico v M. Soboti.

To so stvari, na katere sem se hitro spomnil, ko sem dobil odgovor na našo prošnjo: saj ne vemo, če kaj delate, in premišljeval o tem, ali je naše delo res tako neznanstveno, da nam naš Nekdo ni za upal, in da nam je odklonil svojo pomoč v bojazni, da s to ne bi slučajno podrl lenuhov, ki prirejajo kar na lepem — neko veselico! (Pa naj bo izraz posrečeno izbran ali ne, tako mislim.)

V lendavski občini je Rdeči križ vedno bolj priljubljena organizacija, saj so v zadnjem času pridobili precej novih članov. Posebno pohvalo zasluži dr. S. Gruškovič, ki je imel po okoliških vaseh 30 predavanj o zdravstvu in higieni. V vaseh, kjer že imajo elektriko, je prikazoval tudi diafilme.

Tudi v Dolini so nedavno zaključili tečaj za prosvetljevanje kmečkih deklet. Obiskovalke so sicer neredno prihajale na predavanja, vendar pa so ob zaključku dobro prestale zrelostno preizkušnjo.

Kako je uspel tečaj RK v Veliki Polani

Pred kratkim je bil končan v V. Polani tečaj RK za žensko mladino. Tečaja se je udeležilo 16 mladink iz Velike Polane, t. j. 95%, 12 ali 65% iz Male Polane ter 8 ali 51% mladink iz Brezovice. Obisku primerna je bila tudi udeležba pri zaključnih izpitih, ki so se jih udeležile samo mladinke iz Velike in Male Polane, iz Brezovice se izpita ni udeležila nobena mladinka. Pri izpitih so pokazale mladinke lep uspeh. Kritično so obravnavale nekatere zdravstvene in vzgojne probleme na vasi.

Graje vreden je primer mladink iz Brezovice. Mar niso potrebne izobrazbe? Ali bodo mogla ta dekleta dati svoji družini to, kar pričakuje od njih naša socialistična družba? Nega dojenčka, vzgoja otrok, prva pomoč pri nezgodah — vse to so stvari, s katerimi morajo biti seznanjena dekleta — bodoče matere.

Iz Male Polane so bile zamudnice prav tista dekleta, ki so se pred kratkim poročile.

Proslave Dneva žena v Pomurju

V Veliki Polani je bila v dvorani združnega doma velika proslava Dneva žena. Proslave se je udeležilo čez 500 ljudi. Po kratkem govoru je bilo nekaj pevskih točk, deklamacij, ter spevoigra »Materin god«. Po tem programu so predvajali jugoslovanski film »Slavica«.

Tudi v Rogoševcih so žene proslavile 8. marec. Ženski pevski zbor je zapel nekaj pesmi, pionirji in cibabani pa so nastopili z deklamacijami in pevskimi točkami.

V Gančanih so pripravili pester program. O pomenu praznika je govorila učiteljica tov. Zrzkova, nato so sledile pevske točke in deklamacije pionirjev in mladincev. Program so poživile zvoki harmonike in violine dueta Tineka in Lajčija. Za zaključek pa so mladina in žene iz vasi pripravile pod vodstvom tov. Šadlove enodejanko »Matia«. Na proslavi je bilo okrog 500 ljudi.

V Ljutomeru je priredil predsednik ObLO tov. R. Pušcnjak sprejem žena. Sprejema se je udeležilo 50 žena-mater, parti-zanskih aktivistk s področja ljutomerske občine. V nedeljo je predaval v Križevcih in Ljutomeru prof. Silih. Predavanje se je udeležilo lepo število staršev.

Dan žena so proslavile žene v Noršnicah pri Ljutomeru, prav tako na Cankovi. V obeh krajih so priredili pester program.

Budinci - Dolenci

Tudi pri nas v Budincih — Dolencih je Društvo prijateljev mladine. Vzgoja mladin, prehrana šolskih otrok, vse to so stvari, o katerih razpravljajo člani DPM. V šolah Budinci in Dolenci so organizirali mlečne kuhinje, ki uspešno delujejo že 4 mesece. 146 otrok dobiva brezplačno malico — kruh, maslo in mleko.

Pravilna vzgoja mladine je najbolj trd oreh DPM v Budincih — Dolencih, zato se zanimajo člani društva predvsem za to, kako bi zaposlili mladino v obrti.

Pri učenju v šoli imajo največ težav pastirčki, ki romajo iz vasi v vas, iz šole v šolo. Osrednji problem pri vzgoji mladine je mladinska književnost. V naših krajih je mogoče ugotoviti, da dobi mladina premalo sebi primernih knjig, zato so člani DPM sklenili, da naj si posamezne šole knjige izposojajo. Skupno z učitelji bo treba organizirati otroške praznike, saj je dosedanja praksa pokazala, da se mladina rada udeleži takih prireditev.

Iz Gornje Bistrice

V Gornji Bistrici je ob Muri nasip, ki varuje vas pred poplavami. Nasip so zgradili okrog leta 1940. Med vojno so izkopal po nasipu strelske järke. S tem se je znižal nasip približno za 50—40 cm. Ob zadnjih velikih poplavah je narasla voda že začela teči čez nasip in so jo komaj zaustavili.

O popravilu nasipa so govorili na zboru volivcev. Volivci so bili mnenja, da bi morala pomagati pri popravilu nasipa tudi vodnogospodarska skupnost. Stroški popravila ne bi bili tako veliki kot je škoda, ki jo naredijo poplave.

Naši gospodarji skrbno čistijo dreve in ga pripravljajo za škropljenje. Že štiri leta niso škropili vsega drevja. Navadno je tako, da se pokvari škropilnica ali pa zmanjka škropiva. Sadržji upajo, da bodo odgovorni ljudje v Gornji Bistrici letos pravočasno poskrbeli za škropljenje sadnega drevja.

Drobiž iz Trimlinov

Člani SZDL v Trimlinovih so imeli pred kratkim občni zbor. Zbora so se udeležili vsi člani, ki jih je 53. Lani je organiziral vaški odbor SZDL v Trimlinovih nekaj predavanj, ki se jih je udeležila večina članov.

Letos, so sklenili na občnem zboru, bodo pričeli z gradnjo dvorane, ki jo v kraju zelo pogrešajo. Poskrbeli bodo tudi za ceste in se zanimali za delo mladinske organizacije.

V vasi dobro dela tudi organizacija pod-

čila. Mišljenje, da jim sedaj ni treba obiskovati različnih tečajev in se izobraževati, je popolnoma zgrešeno, zato bodo morale o teh stvareh razpravljati tudi množične organizacije omenjenih vasi.

Na tem mestu bi bilo vredno zapisati tudi to, da tudi v množičnih organizacijah žene premalo sodelujejo. V krajevnem odboru Polana ni nobene žene, prav tako ne v odboru RK, v odboru SZDL Velika in Mala Polana je samo ena žena, prav tako samo ena v šolskem odboru.

Križem kražem po Pomurju

V Dolini si že precej časa prizadevajo, da bi napeljali električno omrežje in končno dobili boljšo luč. Polovica vasi že ima elektriko. Tudi ostali vaščani so se že lani odločili, da bodo s tem delom končali. Zgradili so transformator, postavili drogeve. Tako je ostalo še do danes. Vaščani, ki še ne svetijo z elektriko, pa vseeno upajo, da ne bo več dolgo, ko bodo zasvetile žarnice tudi pri njih. Z elektriko imajo precej skrbi tudi v Križevcih pri Ljutomeru. Tudi tam svetijo cestne svetilke samo v Velikih Križevcih, dočim se v Malih Križevcih ne morejo sporazumeti glede napeljave. Trdno pa so prepričani, da bodo zasvetile cestne električne luči za prvi maj tudi v Malih Križevcih.

Požari so v naših krajih vedno bolj pogosti. Pred kratkim je izbruhnil požar v radgonski klavnici, kjer so sušili 115 kg klobas. Zaradi malomarnosti prekajevalca je padlo nekaj klobas na tla, se vžgalo, nakar so zgorjele tudi ostale klobase. Proti koncu februarja je gorelo pri Jakobu Mulecu v

V RAKIČANU NAROČAJO KNJIGE PRESERNOVE DRUŽBE

Število članov Prešernove družbe in obenem naročnikov knjig v Rakičanu od leta do leta raste. Ljudje, prav posebno pa še mladina, prav radi bero. Letos se je prijavilo že 90 članov, kar je zelo lep uspeh in kaže, da so si knjige Prešernove družbe že utrle pot med delovno ljudstvo. Mnogo je pripomogel k uspehu tudi poverjenik, ki je nosil od hiše do hiše lanskoletne knjige in jih ljudem kazal, seveda s pripombo, da bodo letos podobne ali pa še celo boljše.

vov okrajni odbor Ljudske tehnike, naj jim pomaga pri organiziranju šoferških tečajev. Mladinska organizacija v Trnju, Žižkih in v Črenšovcih bo morala skrbeti tudi za tiste mladince, ki kvartijo s pretepanjem ugled ostalih mladincev. Pretepi, pri katerih se pogosto poslužujejo tudi nožev, so v teh krajih bolj pogosti. Ljudje so mnenja: če mladinska organizacija z vzgojnim delom ne bo mogla vplivati na take pretepeče, naj se pozanimajo za varnostni organi.

Z igro »Skopuh« so gostovali v Rogoševcih pertoški mladinci in mladinke. Gasilci v Serdici pripravljajo igro »Rokovnjaci«. Iz dolgega sna so se prebudili tudi igralci rogaševskega IZUD. Pripravljajo igro »Protokcija«. Za Dan žena so pripravili proslavo.

V Črenšovcih so imeli člani ZB občni zbor, na katerem so se dogovorili, da bodo postavili spomenik borec NOV in žrtvam minule vojne. Zbrali bodo tudi zgodovinski

V Bakovcih ne držijo križem rok

V Bakovcih, ki ležijo ob potoku Mokušu, je 1270 prebivalcev, 223 gospodarstev, med temi je 5 takih, ki imajo do 10 ha zemlje, 50 gospodarstev od 5—5 ha, ostali pa spadajo v skupino do 2 ha zemlje. Povpreček družinskih članov je 5—6. Po podatkih, ki jih je zbral vaški odbor SZDL, je zaposlenih v podjetjih 150 ljudi. Precej mladih ljudi bo šlo letos na sezonsko delo.

V vasi je odbor SZDL, ki je imel letos že 3 seje. Na zadnji seji so govorili o pomoči SZDL krajevnemu odboru, razen tega pa bodo ukrenili vse potrebno za popra-

vilo gnojničnih jam pri posameznih gospodarstvih poslopih, saj se gnojica iz maršikaterga dvorišča zliva kar na cesto. Občinski ljudski odbor bodo prosili za nekaj pomoči pri popravilu mrliške veže. Sedanja hišica na pokopališču je dotrajala. Člani odbora bodo zbirali tudi naročnike za Prešernovo družbo.

Ljudje v Bakovcih bi imeli radi dvorano za prireditve in novo šolo. O šoli govorijo že nekaj let skoraj na vsakem sestanku. Vaščani so navozili 600 m² gramza in peska, gasilci pa so prispevali 40 tisoč kosov zidne opeke.

O cestni razsvetljavi bodo govorili na prihodnjem zboru volivcev. V vasi bi se obnesla tudi pekarna, ker morajo po kruh v 5 km oddaljeno M. Soboto. To opravljajo navadno otroci, kar pa je posebno sedaj v zimskem času zelo težavno.

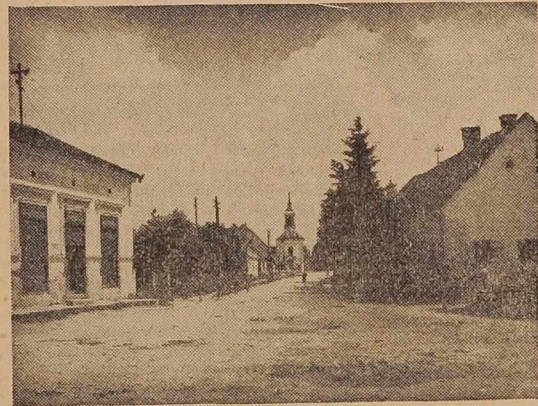
Gasilci so dokaj delavni, ne zaostaja pa tudi mladina. V načrtu imajo graditev novega gasilskega doma.

Stanje v kmetijski zadruzi je mnogo boljše kot je bilo kdajkoli prej. Upravni odbor zadruge se zanima predvsem za ustanovitev umetne osemenjevalnice in za škropljenje sadnega drevja. Člani zadruge bodo imeli pri škropljenju manj stroškov kot ostali kmetovalci, ker bo del izdatkov krila KZ.

Ob Dnevu žena so imeli v Bakovcih proslavo, na kateri je govorila o pomenu praznika učiteljica Beloglavčeva. Po proslavi je bil roditeljski sestanek. Zbrani so ugotovili, da se šoloobvezni otroci doma premalo učijo. Starši so izrazili tudi željo po otroškem vrtnu, za katerega pa ni primernih prostorov.

Društvo prijateljev mladine, ki je v Bakovcih zelo delavno, bo priredilo v kratkem nekaj predavanj.

V prejšnjem tednu so končali s poukom na kmetijsko-gospodarski šoli. Solo je obiskovalo 36 učencev. Učenci si bodo ogledali Tovarno mlečnega prahu v M. Soboti in rakičansko kmetijsko posestvo. —ec

Motiv iz Turnišča

Kratek zapis o kulturnem življenju v Turnišču

Kulturno prosvetno društvo v Turnišču je v zadnjem času precej razgibano. V vasi je lep prosvetni dom in precej velika dvorana, ki je ob vsaki priložnosti napolnjena do zadnjega kotička. Dramatska skupina ima največ težav z odrom, saj v dvorani ni nobenih kulis. Kulise si navadno izposojajo, kar pa precej stane.

V teh zimskih mesecih je uprizorila dramatska skupina v Turnišču Golarjevo trodejanko »Vdova Rošlinka«, v kratkem času pa bodo pripravili veseloigro »Matiček se ženi«. Razveseljivo je dejstvo, da mladina v Turnišču zelo rada uprizarja igre.

Ob LO Lendava je obljubil Turniščanom kinoaparaturu. Potrebna so še manjša zidarska dela in ljudem se bo izpolnila dolgoletna želja: imeli bodo kino.

V okviru kulturno-prosvetnega društva deluje tudi knjižnica. Kdor ne verjame, da Turniščani radi bero, naj obišče našo domačo knjižnico ob nedeljskih popoldnevih!

Pa še nekaj rojstev, porok, nezgod in ...

Franc Miholič, 30-letni mizar iz Kobila, si je pri delu na skobelniku težko poškodoval tri prste leve roke.

Stefan Jaklovič, 57-letni delavec iz Gornjega Lakoša, se je grel pri plinski peči. Nenadoma pa je bušnil goreči plin iz peči, ki je povzročil Jakloviču hude opekline po rokah in po obrazu.

Izpred sodišča: Soferja Ferda Slighthuberja, zaposlenega pri podjetju Agromerkur, ki je lani v av-

Gostinsko podjetje Hotel »Zvezda« Murska Sobota sprejme takoj v službo SOBARICO

po možnosti z znanjem nemščine. Plača po tarifnem pravilniku, hrana in stanovanje preskrbljena.

Dopisujte v Pomurski vestnik

Tovarna mlečnega prahu M. Sobota razpisuje službeno mesto KURJACA

z opravljenim kurjaško-kotlarskim izpitom za parne kotle. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe s 1. aprilom 1956.

Ponudbe je poslati najkasneje do 26. marca 1956 na gornji naslov.

Pomurski vestnik — Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Jože Vild — Uredništvo: M. Sobota, Trubarjev dvorec 3/II. — Telefon 1-38 Uprava in oglasni oddelek: Murska Sobota, Kočljeva ulica 7 — Tel. 53 — Naročnina: četrtletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Tekoči račun pri Narodni banki 641-T-608 v M. Soboti — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

Nesreče in nezgode: Jožefa Sinko, 45-letna gospodinja iz Biserjan pri Vidmu, si je pri padcu doma na podstrešju zlomila levo nogo pod kolonom.

Erik Martincec, 25-letni delavec v plehtarstvu Radgona, se je nevede vsedel na oster nož ter dobil hudo rano.

Pavel Dečman, 41-letni gojenec vzgajališča v Veržehu si je pri padcu hudo poškodoval levo koleno.

Franc Miholič, 30-letni mizar iz Kobila, si je pri delu na skobelniku težko poškodoval tri prste leve roke.

Stefan Jaklovič, 57-letni delavec iz Gornjega Lakoša, se je grel pri plinski peči. Nenadoma pa je bušnil goreči plin iz peči, ki je povzročil Jakloviču hude opekline po rokah in po obrazu.

Izpred sodišča: Soferja Ferda Slighthuberja, zaposlenega pri podjetju Agromerkur, ki je lani v av-

Gostinsko podjetje Hotel »Zvezda« Murska Sobota sprejme takoj v službo SOBARICO

po možnosti z znanjem nemščine. Plača po tarifnem pravilniku, hrana in stanovanje preskrbljena.

Dopisujte v Pomurski vestnik

Tovarna mlečnega prahu M. Sobota razpisuje službeno mesto KURJACA

z opravljenim kurjaško-kotlarskim izpitom za parne kotle. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe s 1. aprilom 1956.

Ponudbe je poslati najkasneje do 26. marca 1956 na gornji naslov.

Pomurski vestnik — Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Jože Vild — Uredništvo: M. Sobota, Trubarjev dvorec 3/II. — Telefon 1-38 Uprava in oglasni oddelek: Murska Sobota, Kočljeva ulica 7 — Tel. 53 — Naročnina: četrtletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Tekoči račun pri Narodni banki 641-T-608 v M. Soboti — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

Ljudje iščejo po seznamih knjig, zahtevajo pojasnila o vsebini te ali one knjige. Knjižničarka Vera Novakova ima ves dopoldan polne roke dela.

Bežen pregled kulturnega življenja našega kraja kaže, da se naši ljudje iz dneva v dan bolj zanimajo za kulturna dogajanja in hočejo tudi sami zavestno posegati v to snovanje. L.

VABILO

Na osnovi 14. člena Pravil Vodne skupnosti za melioracijo Prekmurja v Murski Soboti, sklicujem II. občni zbor Vodne skupnosti, ki bo v petek, dne 30. marca 1956, ob 8. uri v dvorani hotela »Zvezda« v Murski Soboti z naslednjim

- dnevnim redom:
1. Ugotovitev navzočnosti in sklepčnosti obč. zbora,
 2. Volitve delovnega predsedstva in zapisnikarja,
 3. Poročilo Upravnega odbora
 4. Tehnično poročilo,
 5. Poročilo nadzorne odbora,
 6. Diskusija po poročilih,
 7. Odobritev zaključnega računa,
 8. Določitev višine vodnega prispevka za l. 1956,
 9. Predlog proračuna in program dela za l. 1956,
 10. Razno.

Vsak delegat naj prinese s seboj poslano vabilo, ker bomo na osnovi teh vabil obračunali in izplačali potne stroške.

Prosim vse delegate, naj bodo točni in naj se občnega zbora udeležijo v polnem številu.

Predsednik upravnega odbora Vodne skupnosti Bela Franko l. r.

Razpisi Ob LO Cankova

Na podlagi 90. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obratov razpisuje Komisija za razpis mest vodilnih uslužbencev gospodarskih organizacij Občinskega ljudskega odbora Cankova naslednja delovna mesta:

MESTO UPRAVNIKA Obrtnega gradbenega podjetja »Temelj« Cankova. Pogoj: Gradbeni tehnik ali zidarski mojster s 5-letno prakso na vodilnem mestu.

MESTO POSLOVODJE Mesnice in klavnice Cankova. Pogoj: Mesarski pomočnik s 3-letno prakso na vodilnem mestu.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti je dostaviti Občinskemu ljudskemu odboru Cankova do 1. aprila 1956.

Komisija za volitve in imenovanja Občinskega ljudskega odbora Cankova razpisuje v upravi občinskega ljudskega odbora naslednja delovna mesta:

REFERENTA ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO SKRBSTVO Pogoji: Srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba z najmanj triletno prakso.

DAVČNEGA IZVRŠITELJA Pogoji: Nižja strokovna izobrazba.

Prošnje z življenjepisom je dostaviti Občinskemu ljudskemu odboru Cankova do 1. aprila 1956.

Plača po uredbi. Dopolnilna plača po odloku ObLO.

19. MARCA — KRAMARSKI SEJEM

Po odloku o prometu z blagom na trgih in sejnih Občinskega ljudskega odbora Cankova z dne 31. decembra 1955 bo redni kramarski in živinski sejem 19. marca 1956 v Cankovi.

Pomurju vsaj 15-metrsko skakalnico!

Letos je bilo na smučiščih v Mačkovec okrog 600 smučarjev in sanjarjev. — Na smučarskem tekmovanju za prvenstvo Pomurja je bilo 120 moških tekmovalcev, toda nobene ženske. — Bistven pogoj za razvoj smučarskega športa v naši pokrajini: nova in sodobna skakalnica!

Snežni tereni v okolici Mačkovec privabljajo iz leta v leto vedno več smučarjev. Letošnje tekmovanje za prvenstvo soboškega TVD Partizan in Pomurja v smuku, slalomu, tekih in skokih je za nami. Po udeležbi tekmovalcev v smučanju je moči sklepati, da se tudi ta stroka našega športa lepo razvija v Pomurju, vendar pa bo, lahko v bodočnosti še bolj napredovala, če bomo izbrali standardne in bolj zahtevne proge, na katerih bodo tekmovalci lahko bolj učinkovito merili svoje sposobnosti, pogumnost in tehnične veščine. Pomurju je tudi nujno potrebna vsaj 15-metrska skakalnica, ki bi omogočila tekmovalcem, da bi pri doskoku manj padali in dosegali večje razdalje. Izbrati bi bilo potrebno primerno mesto za ta športni objekt in ga takoj pričeti graditi. In še druga ugotovitev: udeležba moških tekmovalcev je bila letos zadovoljiva, medtem ko nismo na startnem mestu opazili nobene tekmovalke, čeprav je smučanje šport, ki je zelo primeren in priporočljiv tudi za ženske.

SMUK — pionirji: 1. Janez Šarotar 24,3 sek.; 2. Jožef Santavec 24,61; 3. Metod Truč 24,51; mladinci: 1. Mirko Lednik 22,1; 2. Branko Miholič 23,0; 3. Stane Kovačič 24,0; člani: 1. Evgen Titan 21,5; 2. Franc Flegar ml. 25,0; 3. Vlado Andrejček 25,3.

TEK — pionirji (2 km): 1. Franc Janža, Puonci, 7,40 minut; 2. Bela Pavlič, Puonci, 7,57; 3. Metod Truč, M. Sobota, 8,08; mladinci (4 km): 1. Oto Polak

KNJIGOVODJA,

ki zna opravljati (samostojno) vse računovodske posle, dobi zaposlitev. Plača po kolektivni pogodbi ali dogovoru. Nastop službe takoj. Pogoji: Srednja strokovna izobrazba ali nepopolna strokovna izobrazba s prakso. — Ponudbe je poslati upravi

Kmetijske zadruge
Rogaševci

Moštvana šahovska tekmovanja

Že več kot mesec dni so v teku četrtfinalna moštvana tekmovanja med šahovskimi sekcijami. Moštvano šahovsko tekmovanje je sestavni del državnega prvenstva in ga igrajo po Bergerjevem, t. j. točkovnem sistemu. Udeležba na moštvnenem prvenstvu je bila obvezna za vse registrirane šahovske sekcije.

V tem tekmovanju sodeluje 19 moštev, ki so bila razdeljena v 5 skupin in to:

- I. Rogaševci, Kuzma, Grad;
- II. Križevci, Petrovci, Slavci;
- III. Lendava, Lipa, Crenšovci, Turnišče;
- IV. Ekonomska srednja šola, Šahovsko društvo M. Sobota, Obrtnik, Vajenska šola M. Sobota, Gimnazija M. Sobota;
- V. Cernelavci, Puonci, Tišina, Bakovci, Krog.

Vsako moštvo je štelu 8 članov in vsaka skupina je imela svojega sodnika. Do danes so znani tile finalisti:

v I. skupini Grad, v II. skupini Petrovci, v III. skupini Lendava, v V. skupini Puonci.

Vsi finalisti se bodo pomerili v M. Soboti v prvi polovici meseca aprila. Stroške tekmovanja bo plačal Okrajni šahovski odbor. Tekmovanje bo trajalo 2 dni. Zmagovalec se plasira v finale, ki bo verjetno v Mariboru.

PIONIRSKO SAHOVSKO TEKMOVANJE

Okrajni odbor društev prijateljev mladine je razpisal šahovsko tekmovanje v počastitev rojstnega dne maršala Tita. Tekmovanje je pri nas že postalo tradicionalno, saj bo to že tretje po vrsti. 8. aprila se

12,56; 2. Drago Jug 15,57; 3. Ljubo Knežević 15,59; člani (4 km): Slavko Svatina 15,09.

SKOKI — pionirji: 1. Emil Milošević 219 točk; 2. Jože Santavec 198,4 točke; 3. Viljem Leskošek 188 točk; člani: 1. Evgen Titan 165,6 točke; 2. Stefan Plantarič 149,6 točke; 3. Rudolf Ringbauer 141,6 točke.

SLALOM — mladinci: 1. Drago Jug 40,07 sek.; 2. Branko Miholič 42,2; 3. Teodor Fišar 46,9; člani: 1. Evgen Titan 35,01; 2. Miloš Velnar 36,0; 3. Jože Šeme 27,4.

Soboški gimnazijci na pohodu s smučmi po ulici Štefana Kovača

Športne novice iz Lendave

Prvo letošnje prijateljsko srečanje se je končalo z zmago Nafta

Nafta — Sobota 4:1 (1:1)

Prejšnjo nedeljo sta se pomerila v Lendavi nogometna kluba iz M. Sobote in Lendave. Zaneseno igranje je sicer ovarilo igralce, vendar je bila igra dokaj hitra in zanimiva. Zaradi mraza je bilo sorazmerno malo gledalcev.

Potem, ko je žoga zapustila sredino igrišča se je že v tretji minuti prvič potresla mreža gostov. Čez dve minuti je gost Sirovina izenačil rezultat. Vratarja sta imela polne roke dela.

V drugem polčasu sta obe moštvi izmenjali nekaj igralcev, na obeh straneh je bilo mogoče opaziti več mladincev. Igra je postala še živahnija. V 70. minuti je bil rezultat 3:1. Vratar gostov, Čak, je pokazal izredno spretnost, saj je ubranil več strel, ki so bili po mnenju gledalcev neubranljivi. V 90. minuti je dosegel Pinter zadnji gol za domače barve. Edin gol gostov je dosegel Sirovina.

mora končati tekmovanje po občinah. Tako bomo dobili najboljše šahiste v občini in tudi najboljše moštvo. Zmagovalci občin se bodo pomerili v M. Soboti po 15. aprila in igrali za mesto najboljšega šahista v okraju, prav tako tudi za naslov najboljšega moštva. Pionirji so razdeljeni v 2 skupini in to do 11 in do 15 let. Igrale bodo tudi pionirke do 15 let.

Najboljše moštvo bo dobilo prehodni pokal in še druge nagrade, najboljši šahist v okraju pa bo dobil od Okrajnega šahovskega odbora prehodni pokal. Zmagovalci bodo nastopili v Ljubljani na republičkem prvenstvu.

11. t. m. je puconska šahovska sekcija odigrala prijateljsko tekmo z Moščanci in zmagala 6,5 : 1,5. Iste dne se so pomerili crenšovski šahisti v Tišini in zmagali 5 : 3. To tekmovanje je bilo prvenstveno, četrtfinalno moštveno. Cernelavci so si v IV. skupini priborili 2. mesto.

BREZ BORBE TRIKRAT ZMAGALI

V šahovskem tekmovanju za prvenstvo mariborskega okrožja bi se morali lendavski šahisti trikrat pomeriti z vrstniki iz Turnišča, Lipe in Crenšovca. Nasprotniki pa niso prišli, zato so Lendavčani brez borbe odločili tri tekme v svojo korist in si tako nabrali 24 tekmovalnih točk.

Pred kratkim so priredili v Lendavi velik brzopotezni turnir. Razen domačinov je kot gost sodeloval tudi šahist iz Lipe tov. Bedernjak in zasedel prvo mesto pred Lendavčanoma F. Toplakom in Z. Balovičem. Bedernjak ni izgubil nobene partije.

-n

-jo

-jo

ČESTITKA

Pred kratkim je diplomiral na ljubljanski univerzi naš mladi pesnik Kajetan Kovič, ki je opravil diplomanto iz primerjalne književnosti. Mlademu diplomantu najprisočneje čestitajo njegovi prijatelji in znanici!

Nekaj navodil za ustanovljanje strelskih družin

Za ustanovitev strelske družine je potrebnih najmanj 30 članov. Inicijativni odbor mora pripraviti vse potrebno za sklicanje obnega zbora, ki ga morajo pripraviti tajništva za notranje zadeve.

Na ustanovnem obnem zboru se izvoli 5 do 7 članski upravni in tročlanski nadzorni odbor. Člani izvolijo predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in orožarja. Zapisnik obnega zbora je treba dostaviti tajništvu za notranje zadeve in Okrajnemu strelskemu odboru. Na občini zbor spada tudi sprejetje pravil in program dela.

Vsaka novoustanovljena strelska družina mora biti registrirana pri Tajništvu za notranje zadeve. K registraciji je treba predložiti: Pravila strelske družine, ki jih je izdala Strelska zveza Jugoslavije, program dela družine (v dvojniku), seznam članov upravnega in nadzornega odbora, z lastno-ročnimi podpisi članov odbora, potrdilo matičnega odbora, da so vsi člani družine vpisani v volilni imenik ter prošnjo za registracijo. Strelska družina mora imeti tudi svojo štampiljko, ki jo družine smejo naročiti samo preko Okrajnega strelskega odbora.

Istočasno obveščamo vse strelske družine, da je mogoče dobiti pravila, prijavnice, članske legitimacije in znakice pri Ivanu Mucu, M. Sobota, Stefana Kovača 19. Orožje in municijo naj strelske družine naročajo predhodno, ker nimamo dovolj finančnih sredstev za vzdrževanje večjih zalog.

DVOSTANOVANSKO HISO v zelo dobrem stanju, z velikim vrtom, takoj vseljivo, ob železniški postaji ugodno prodam za 1.200.000 din zaradi preselitve. — A. Roškar, Limbuš 129 pri Mariboru.

TEŽKI VOZ, nosilnost čez 2000 kg, prodam po ugodni ceni. — Poizvedbe: Gostilna Kolb, Vučja vas, p. Križevci pri Ljutomeru.

ENODRUŽINSKO HISO, podobno vili, brez strank, vseljivo, higiensko opremljeno, prodam v središču Studenc. — Maks Serbec, Limbuška 70, Maribor.

ČEVLJARSKI / BRUSILNI / CISTILNI STROJ ugodno prodam — Fujs, čevljar, Veščica, p. M. Sobota.

HISO IN GOSPODARSKO POSLOPJE z novimi zidanimi svinjaki — vse krito s strešno opeko. — prodam. — Krapje 64, p. Veržej.

MLIN NA KAMNE (premer 60 cm) prodam. — Naslov v upravi lista.

DIESEL motor kupim. — Ponudbe z navedbo cene poslati upravi lista.

POSESTVO s stanovanjskim poslopjem (hiša, solidni stanovanji, kuhinja in ostali prostori, hlev, klet in gospodarski prostori, 2,61 ha zemlje, njive, sadovnjak, travnik in gozd — vse na eni parceli s hišo vred). Posestvo leži v Banfi št. 35 (Vušivšček), občina Strigova. — Natančnejše informacije dobite pri Vinciju Skafarju v Odrancih ali pa pri prodajalcu Matiji Franku, Banfi 35, Strigova — na dan 18. marca 1956 popoldne ob 2. uri, ko bo javna licitacija.

Tedenski koledar

Nedelja, 18. marca — Edvard Ponedeljek, 19. marca — Jožef Torek, 20. marca — Igor Sreda, 21. marca — Benedikt Četrtek, 22. marca — Vasilij Petek, 23. marca — Slava Sobota, 24. marca — Simon

Gibanje sonca: 21. marca vzide ob 6,04 uri in zaide ob 18,16 uri. Dolžina dneva: 12 ur in 12 minut.
Lunine spremembe: 19. marca ob 18,15 uri prvi krajec.

KINO

BELTINCI — 24. in 25. marca mehiški film »Macao«.

LENDAVA — od 16. do 18. marca angleški film »Stalag 17« — od 20. do 21. marca jug.-norv. film »Krvava pot«.

VELIKA POLANA — 18. marca ameriški film »Najboljša leta našega življenja«.

RADENCI — 17. in 18. marca italijanski film »Milionarški Napoli« — 22. marca angleški film »Sinovi Matejev«.

RADGONA — 17. in 18. marca francoski barvni film »Ali Baba in 40 razbojnikov« — 21. in 22. marca angleški film »Vzpon na Everest«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — 17. in 18. marca ameriški barvni film »Rdeče nebo nad Montano« — 21. in 22. marca jug. film »Koncert«.

ČEPINCI — 18. marca ameriški film »Nanebu ni ceste«.

M. SOBOTA — od 16. do 18. marca ameriški film »Greh neke noči« — od 20. do 22. marca ameriški film »Izgubljeni sine«.

GRAD — 18. marca angleški film »Magie«.

MALI OGLASI

POSESTVO — 5 ha zemlje, vinograd, sadovnjak, njiva, dvoje gospodarskih poslopj, električna napeljava — prodam. — Bec, Ilvoči 5, Miklavž pri Ormožu.

POSESTVO prodam v Polani št. 24. — Poizvedbe: Trgovina »Runc« v M. Soboti.

GOSPODINJSKO POMOČNICO SPREJMEMO. — Vprašati: Foto Gerenčer, M. Sobota.

OTROSKI VOZICEK, športni, skoraj nov — prodam. — Perpar, M. Sobota, Titova 27.

NOVOGRAJENO HISO z gospodarskim poslopjem, 1 ha zemlje v Noršincih — prodam. — Vprašati: Stefan Legen, Noršinci 64, p. Martjanci.

ARONDIRANO POSESTVO v velikosti 2,54 ha s hišo in gospodarskim poslopjem ugodno prodam v Ormožu (Hardek št. 4). Natančnejše informacije daje tov. ing. Lado Jerše, OLO, M. Sobota.

PODLAGE ZA TRS »Kober 5 BB« po 2 din za komad prodajam. — Anton Skrlec, Stavešinci, p. Ivanjci.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem prijateljem in znancem, kakor tudi pevcem, ki so spremljali na zadnji poti našo dobro mamo, staro mamo in prababico

MARIJO PARTL

iz Pertoce.

Jože in Angela Kozel,
Ljutomer.

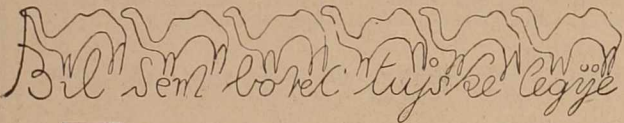
Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je umrla naša nedanostljiva žena, mama, stara mama,

Paulina Peček, roj. Udovič

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 15. marca 1956. ob 14.30.

Murska Sobota 14. III. 1956

Zalujoči: mož Ivan, otroci Ivan, Anuška, Aleksander, Stefan, Juliška, zeti, snahe in vnuki.

Življenjska zgodba prekmurskega sezonceva Ivana Bakana

Slovo od Indokitajske

Legionarsko življenje se je vse bolj spreminjalo v pravo moro in vse pogosteje so me navdajali trenutki malodušja in obupa.

Nekega decembrskega dne pa je končno le nastopil strašno zaželeni dan, o katerem sem na skrivaj toliko sanjiral, dan, ki me je znova prebudil v življenje. Iztekla mi je petletna pogodba in sporočili so mi veliko novico — da bom demobiliziran...

Življenje v lepi in mikavni vietnamski deželi me je razočaralo. V zadnjem času so mi še najbolj burne zabave in pustolovščine izzvenele v trenutke svojevrstne tesnobe. Prišel sem do spoznanja, da v Vietnamu pravzaprav nimam kaj iskati, razen, če bi hotel na vsak način pomnožiti osamele legionarske grobove. Večina Vietnamcev je bila proti tujim zavejalcem, proti tujemu nasilju in izkoriščanju. In naj bi se jaz, ki sem se tako

kot skromni Vietnamci vso svojo mladost boril za skorjo kruha, postavljaj proti njim? Naj bi še naprej z brzostrelko v roki branil pohlep gospode iz Pariza? Naj bi še naprej vozil jeep po tej s krvjo napojeni zemlji?

— Ne in ne! — sem si odgovarjal pri sebi. — Samo čimprej odtod! Na dom takrat še nisem upal pomišljati. Dom so mi pomenila samo redka pisma domačih... Pozdrav brata iz Francije... Priložnostne vesti o Jugoslaviji...

Ko me je kapetan Zanchetta sam potegnul z jeepom na postajo v Nha Trangu in ko me je še tik pred odhodom vlaka skoraj rotal, naj bi podpisal še vsaj za šest mesecev, sem mu z neverjetno lahkoto prožil roko in odločno dejal zadnji, nepreklicni: Ne! V vlaku, ki je ropotal sredi riževih polj in mimo odmaknjenih, siromašnih naselij proti Saigonu, mi vseeno ni bilo tako lahko pri srcu. Še vedno me je plašila negotovost. Še vedno bi mi lahko kak oholi legionarski oficir prekrizal pot odtod. Oddahnil sem se šele takrat, ko je mogočna »Ile de France« zaplula iz bučne saigonske luke in sem se s pogledom zadnjikrat poslavljajal od indokitajskih obzorij.

Novo leto 1947 sem še kar veselo preživel na ladji.

Koncem januarja sem se s kopico svojih paketov — polnih perila, nove obleke in čevljev — z ostalimi legio-

narji izkrcal v Marseillu. In znova sem se znašel v taborišču St. Nicola, odkoder se je pravzaprav začela moja legionarska pot. Tu se je tudi začela dejanska demobilizacija. Dobro razporežen sem potrpežljivo čakal, kdaj bo prišla vrsta name. Ker sem imel še dokaj denarja, sem si tudi privoščil velemestno življenje z vsemi mogočimi zabavami in kolovratenji. Zato me je močno presenetila zapoved, da nas bodo preostale, nedemobilizirane legionarje poslali v Sidi bel Abbes in nas tam razpustili. Dejali so nam, da je tu potekala demobilizacija prepočasi.

Nič kaj dobre volje sem tako spet moral prestopiti prag sidi-bel-abbeške kasarne. Vendar je bila med zdajšnjim mojim bivanjem v proslulem kavarniškem krogu in med onim, pred petimi leti, ogromna razlika. Ob dobri hrani in v popolnem brezdelju mi je minil en cel mesec. Obredel in spoznal sem se s slednjim kotičkom tipičnega severno-afriškega mesta, katerega krčme in zabavišča so izvabila iz mojega žepa lepe denarce.

Vendar pa sem dočkal dan prostosti. Veliki dan... V začetku marca 1947 sem po petih letih spet oblekel civilno obleko in se poslovil od Sidi bel Abbesa s štiri-desetdnevnik, plačanim dopustom in nekaj denarnimi prihranki.